

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับกฎหมาย

อาจารย์สุวิตา พฤษภากรณ์

- กฎเกณฑ์ คำสั่ง หรือข้อบังคับที่ถูกตั้งขึ้น โดยรัฐหรือผู้มีอำนาจสูงสุดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดของสังคม และมีสภาพบังคับเป็นเครื่องมือในการทำให้บุคคลในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ คำสั่ง หรือข้อบังคับนั้น

ลักษณะของกฎหมาย

- 1.กฎหมายต้องเป็นคำสั่งหรือข้อบังคับ
- 2.กฎหมายต้องมาจากอธิปไตยหรือผู้ที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้
- 3.กฎหมายต้องใช้บังคับได้โดยทั่วไป
- 4.กฎหมายต้องใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง
- 5.กฎหมายจะต้องมีสภาพบังคับ

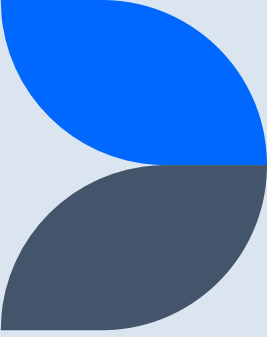
ที่มาของกฎหมาย

- 1.ศีลธรรม คือกฎเกณฑ์ของความประพฤติ
- 2.จารีตประเพณี
- 3.ศาสนา
- 4.คำพิพากษาของศาล
- 5.หลักความยุติธรรม(Equity)
- 6.ความคิดเห็นของนักปราชญ์

ระบบกฎหมาย

- ระบบกฎหมายหลักๆในโลกนี้มีอยู่ 4 ระบบใหญ่ๆด้วยกัน คือ
- 1.ระบบกฎหมายซีวิล ลอว์(Civil Law) หรือก็คือระบบกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร
- 2.ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์(Common Law) หรือก็คือระบบกฎหมายจารีตประเพณี
- 3.ระบบกฎหมายสังคมนิยม(Socialist Law) จุดกำเนิดของระบบกฎหมายนี้อยู่ที่รัสเซีย
- 4.ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม

ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law System)

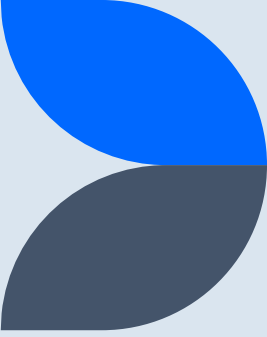

ลักษณะของ " กฎหมายลายลักษณ์อักษร " คือ การนำเอาข้อกฎหมาย เรื่องต่าง ๆ มาบันทึกเป็นกฎเกณฑ์ไว้ในลักษณะเป็นประโยคข้อความอย่างชัดเจน กฎหมายลายลักษณ์อักษรจึงสะดวกแก่การนำไปใช้ และประชาชนสามารถอ่าน ข้อความในกฎหมายเพื่อความเข้าใจและปฏิบัติตามได้ง่าย เพราะเป็น หลักเกณฑ์ที่แน่นอนและสามารถอ้างอิงกันได้ทุกฝ่าย

กฎหมายลายลักษณ์อักษร คือ กฎหมายที่บันทึกหลักเกณฑ์ของข้อกฎหมายที่จะให้กระทำหรือไม่ให้
กระทำการใดไว้อย่างชัดเจน กฎหมายลายลักษณ์อักษรถือเป็นที่มาประการสำคัญของกฎหมายในระบบ
กฎหมายลายลักษณ์อักษร เพราะเป็นตัวกำหนดการใช้กฎหมายของประเทศ กฎหมายลายลักษณ์
อักษรมีการบัญญัติไว้หลายรูปแบบต่างๆ กัน สำหรับกฎหมายลายลักษณ์อักษรของประเทศไทยได้
บัญญัติไว้ในรูปแบบดังต่อไปนี้

1.1.1	รัฐธรรมนูญ	(ออกโดยผ่านรัฐสภา)
1.1.2	ประมวลกฎหมาย	(ออกโดยผ่านรัฐสภา)
1.1.3	พระราชบัญญัติ	(ออกโดยผ่านรัฐสภา)
1.1.4	พระราชกำหนด	(ออกโดยรัฐบาล)
1.1.5	พระราชกฤษฎีกา	(ออกโดยรัฐบาล)
1.1.6	กฎกระทรวง	(ออกโดยกระทรวง)
1.1.7	ประกาศกระทรวง	(ออกโดยกระทรวง)
1.1.8	เทศบัญญัติ	(ออกโดยสภาเทศบาล)
1.1.9	ข้อบัญญัติ และ
ข้อบังคับ	(ออกโดยสภาจังหวัด , สภาตำบล และ องค์การบริหาร
ปกครองตนเองเทียบเท่าเทศบาล)

ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System)

จารีตประเพณี หมายถึง การประพฤติปฏิบัติที่ประชาชนทั่วไปนิยมปฏิบัติ สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน จนเป็นที่ยอมรับว่ามีความศักดิ์สิทธิ์เสมอด้วย กฎหมาย เช่น การชกมวยบนเวทีซึ่งถือเป็นกีฬาอย่างหนึ่ง แม้จะเป็นเหตุให้คู่ต่อสู้ อีกฝ่ายหนึ่งต้องบาดเจ็บหรือตาย ก็ย่อมไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายหรือฆ่า คนตาย เช่นเดียวกับแพทย์ที่จำเป็นต้องตัดขาของผู้ป่วยเพื่อช่วยชีวิตไว้โดย จรรยาบรรณของแพทย์ ก็ไม่ถือเป็นความผิดในทางกฎหมาย

There must be no punishment
except in accordance with the law

“ไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย” หมายถึง จะลงโทษบุคคลใดไม่ได้ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ให้ลงโทษ

ประเภทและศักดิ์ของกฎหมาย

การแบ่งประเภทของกฎหมายสามารถแบ่งได้หลายประเภทด้วยกัน หากแบ่ง

ประเภทของกฎหมายตาม**แหล่งกำเนิดของกฎหมาย** ก็สามารถแบ่ง
ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้คือ

- 1.1.กฎหมายภายใน
- 1.2.กฎหมายระหว่างประเทศ

1.1 กฎหมายภายใน (Internal Law) แยกพิจารณาออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้ คือ

1.1.1 การแบ่งแยกประเภทกฎหมายตามเนื้อหาที่บัญญัติในกฎหมาย โดยแบ่งเป็น กฎหมายลายลักษณ์อักษร และกฎหมายที่ไม่ได้บัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร

(1) กฎหมายลายลักษณ์อักษร (Written Law) เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยคํานึงถึงเนื้อหาของกฎหมายเป็นหลัก การบัญญัติกฎหมายอาจเป็นไปตามกระบวนการ การนิติบัญญัติหรือออกกฎหมายโดยฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้กฎหมายลายลักษณ์อักษรอาจบัญญัติขึ้นโดยองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นก็ได้

(2) กฎหมายที่ไม่ได้บัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร (Unwritten Law) ซึ่งได้แก่กฎหมายจารีตประเพณีหรือ หลักกฎหมายทั่วไปต่างๆอันเป็นกฎหมายที่มีได้ บัญญัติขึ้นตามกระบวนการบัญญัติกฎหมาย

1.1.2 การแบ่งตามสภาพบังคับของกฎหมาย โดยแบ่งออกเป็นกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง

(1) กฎหมายอาญา (Criminal Law) เป็นกฎหมายที่มีสภาพบังคับ หากผู้ใดกระทำความผิดต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน ดังนั้นจึงแตกต่างจากสภาพบังคับในทางแพ่ง

(2) กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (Civil & Commercial Law) สภาพบังคับในทางแพ่งนั้นกฎหมายแพ่งมิได้กำหนดโทษไว้โดยตรงเช่นเดียวกับกฎหมาย อาญา แต่กฎหมายแพ่งก็มีสภาพบังคับในทางกฎหมาย เช่น หากมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด หรือ งดเว้นไม่กระทำการบางอย่างที่กฎหมายให้ต้องกระทำ หรือกระทำให้บุคคลอื่นเกิดความเสียหาย เป็นต้น บุคคลดังกล่าวนั้นก็จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหาย หรือทำให้การกระทำนั้นๆ ต้องตกเป็นโมฆะหรือโมฆียะ หรือถูกบังคับให้ชำระหนี้ เป็นต้น

1.1.3 การแบ่งตามหลักแห่งการใช้กฎหมาย โดยแบ่งเป็นกฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติ

(1) **กฎหมายสารบัญญัติ(Substantive Law)** เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิหน้าที่ของบุคคล ทั้งนี้ โดยกฎหมายจะกำหนดการกระทำที่เป็นองค์ประกอบของความผิดไว้ ซึ่งทำให้รัฐสามารถบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายได้ เช่นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น

(2) **กฎหมายวิธีสบัญญัติ(Procedural Law)** เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยวิธีปฏิบัติหลักเกณฑ์ต่างๆ โดยการนำเอากฎหมายสารบัญญัติไปใช้ ดังนั้นกฎหมายวิธี สบัญญัติ ก็ได้แก่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือประมวลกฎหมายวิธีความอาญา กฎหมายว่าด้วยพยานหลักฐาน เป็นต้น อย่างไรก็ตามกฎหมายบางฉบับก็มีลักษณะเป็นทั้ง กฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติ เช่น กฎหมายล้มละลาย เป็นต้น กล่าวคือมีทั้งหลักเกณฑ์ที่เป็นองค์ประกอบของกฎหมายและมีสภาพบังคับและขณะเดียวกันก็มีวิธีการ ดำเนินคดีล้มละลายอยู่ด้วยในกฎหมายฉบับนั้น

คดี

สิน

ทรัพย์

หาย

ทวงถาม: ฟ้องล้มละลาย

เมื่อลูกหนี้ถูกฟ้องคดีศาลจะทำการพิจารณาสืบพยานหลักฐานให้ได้ความจริง หากได้ความจริงว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นตัวตามเงื่อนไข ที่กฎหมายกำหนดและมีเหตุอันควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ศาลจะมีคำสั่ง “พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด” เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ถือว่าเป็นเพียงการเริ่มต้นของคดีล้มละลายซึ่งศาลจะยังไม่ได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายในทันที

- ✓ ในกรณีดังกล่าวทำให้ลูกหนี้ที่รับราชการยังไม่ขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการ และยังคงรับราชการต่อไปได้จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ล้มละลาย
- ✓ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไม่ว่าจะกรณีพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวหรือเด็ดขาด ศาลจะส่งหนังสือคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

เงื่อนไขการ ฟ้องล้มละลาย

ตามกฎหมายล้มละลายกำหนดเงื่อนไข
การฟ้องล้มละลายได้

- ✓ **กรณีเป็นบุคคลธรรมดา**
เป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน
ไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท
- ✓ **นิติบุคคล**
เป็นเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน
ไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท
- ✓ **ลักษณะของหนี้**
หนี้นั้นต้องเป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน
และเจ้าหนี้ถือว่าลูกหนี้“มีหนี้สินล้นพ้นตัว”

ระยะเวลาเท่าใด ? ซึ่งจะพ้นสภาพพนักงานเป็น บุคคลล้มละลาย

1

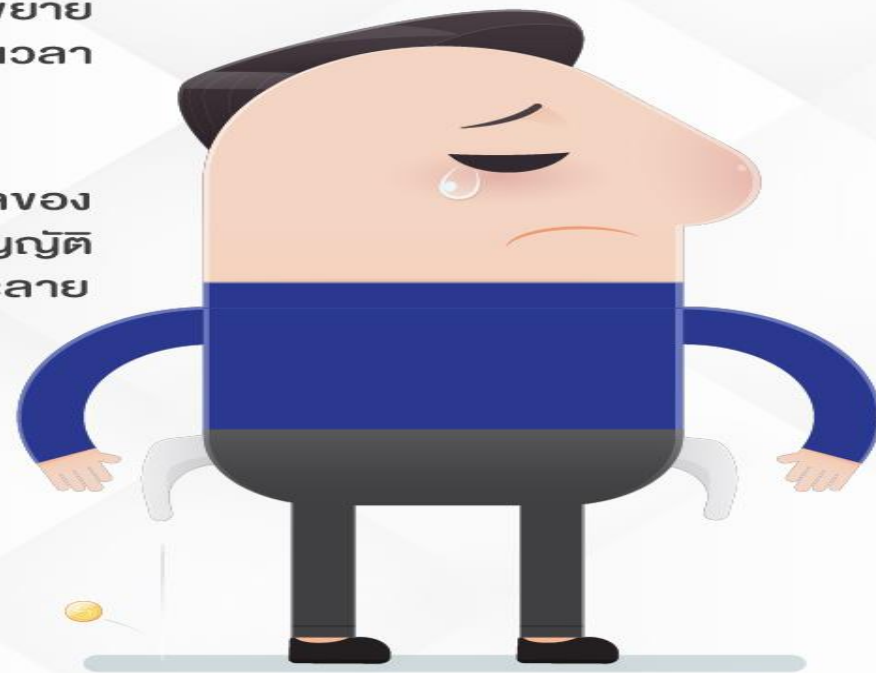
ในกรณีบุคคลธรรมดาที่มีใช้บุคคลล้มละลายทุจริต จะมีระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย เว้นแต่บุคคลนั้นได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลายมาก่อนแล้ว และยังไม่พ้นระยะเวลา 5 ปี ให้ขยายเวลาเป็น 5 ปี หรือ บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตให้ขยายเวลาเป็น 10 ปี

2

เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 3 ปี ให้ปลดจากการล้มละลาย โดยผลของกฎหมายนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 81/1 ทั้งนี้ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องให้บุคคลล้มละลายติดต่อกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อขอปลดจากการเป็นบุคคลล้มละลาย

3

เมื่อปลดจากการเป็นบุคคลล้มละลายแล้วก็จะสามารถทำงานและทำธุรกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติแต่ยังคงมีหน้าที่ในการช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินที่อาจแบ่งได้ในคดีล้มละลายอยู่

การปลดปล่อย จากลี้ภัย

สำหรับบุคคลลี้ภัยที่ให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการเข้าให้การและเข้าพบ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น เมื่อครบ กำหนดเวลาที่จะถูกปลดจากการลี้ภัย ก็นั้นโดยผลของกฎหมายซึ่งการปลดจาก การลี้ภัยนี้จะส่งผลให้บุคคลลี้ภัย นั้นหลุดพ้นจากหนี้สินทั้งปวงด้วย ยกเว้นแต่ หนี้สินที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร หรือหนี้สินที่ เกิดขึ้นจากการทุจริต ออโงงของบุคคล ลี้ภัยตามพระราชบัญญัติลี้ภัย มาตรา 81/1

1.1.4 การแบ่งตามความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน โดยแบ่งออกเป็น กฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชน

(1) **กฎหมายมหาชน(Public Law)** อาจกล่าวได้ว่ากฎหมายมหาชนเป็นกฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนในประเทศ ทั้งนี้ เป็นการกระทำเพื่อความสงบสุขของสังคม หรือเพื่อการปกครองหรือบริหารประเทศ เช่น กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นต้น

(2) **กฎหมายเอกชน(Private Law)** เป็นกรณีที่ไม่มีผลกระทบต่อสังคมโดยตรง แต่เป็นเรื่องที่เกิดจากความสัมพันธ์กันระหว่างเอกชนด้วยกันเอง เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นเรื่องของการผิดสัญญา อันทำให้สามารถฟ้องร้องกันได้ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามกฎหมายบางฉบับก็อาจเป็นทั้งกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชน ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย

1.2 กฎหมายระหว่างประเทศ(International Law) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1.2.1 กฎหมายระหว่างประเทศแพนคคดีเมือง (Public international law) มีนักนิติศาสตร์บางท่านมองว่ากฎหมายระหว่างประเทศแพนคคดีเมืองนี้ไม่เป็นกฎหมายที่แท้จริง ทั้งนี้เพราะไม่มีสภาพบังคับ กล่าวคือไม่มีองค์กรที่มีอำนาจบังคับให้ปฏิบัติตามมติของสมัชชาใหญ่ หรือสภามติประชาชนชาติหรือตามคำพิพากษาของ ศาลโลก(International Court of Justice) แต่อย่างไรก็ตามได้มีนักนิติศาสตร์บางท่านก็มองว่ากฎหมายระหว่างประเทศแพนคคดีเมืองนี้เป็นกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายนี้เป็นกฎหมายข้อบังคับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐที่ต้องปฏิบัติต่อกันในฐานะที่รัฐเป็นนิติบุคคลระหว่างประเทศ

1.2.2 กฎหมายระหว่างประเทศแพนคคดีบุคคล(Private international law) เป็นกฎหมายซึ่งกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนต่างรัฐกัน ในกรณีที่เกิด ปัญหาพิพาทกันย่อมเกิดปัญหาว่าจะใช้กฎหมายของประเทศใด บังคับทำให้กฎหมายระหว่างประเทศแพนคคดีบุคคลเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งประเทศไทยก็มีกฎหมายที่ เรียกว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย คอยเป็นตัวกำหนดว่าให้ใช้กฎหมายใดบังคับในกรณีที่มีการขัดแย้งกันดังกล่าว

1.2.3 กฎหมายระหว่างประเทศแพนคคดีอาญา (International criminal law) เป็นกฎหมายข้อบังคับที่รัฐตกลงให้ศาลในส่วนของอาญาของอีกรัฐหนึ่งมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดนอกประเทศได้ ทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องนอกเหนืออำนาจรัฐที่จะลงโทษได้ แต่อย่างไรก็ตามหากประเทศต่างๆ นั้นมีการทำสนธิสัญญา ส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย ก็สามารถส่งตัวผู้กระทำความผิดให้กลับมาถูกพิจารณาพิพากษาในประเทศไทยได้

ประเภทของกฎหมาย

- 1) การแบ่งประเภทของกฎหมายโดยใช้เกณฑ์แหล่งกำเนิด ซึ่งจะแบ่งกฎหมายออกเป็น 3 ประเภทดังตารางต่อไปนี้

กฎหมายมหาชน	กฎหมายเอกชน	กฎหมายระหว่างประเทศ
1. กฎหมายรัฐธรรมนูญ	1. กฎหมายแพ่ง	1. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง
2. กฎหมายปกครอง	2. กฎหมายพาณิชย์	2. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล
3. กฎหมายอาญา		3. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีอาญา
4. กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง		
5. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม		

ศักดิ์ของกฎหมาย

การแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายใดต้องกระทำโดยกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่าหรือเท่ากัน จึงจะสามารถทำได้ ศักดิ์ของกฎหมายลายลักษณ์อักษรนั้นในระบบกฎหมายไทยอาจเรียงลำดับ จากศักดิ์สูงสุดไปหาศักดิ์ต่ำกว่าได้ดังนี้

รัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด

พระราชกฤษฎีกา

กฎกระทรวง

ข้อบัญญัติหรือข้อบังคับขององค์กรปกครองท้องถิ่น

ชวนคิด....

หากเป็นประกาศของคณะปฏิวัติจะมีศักดิ์เท่ากับกฎหมายใดต้องพิจารณาจากเนื้อหาของประกาศของคณะปฏิวัติ ดังนั้น

“หากประกาศคณะปฏิวัติให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญย่อมมีศักดิ์ เท่ากับ”

งานเก็บคะแนน 5 คะแนน

1. ให้นักศึกษาจับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อหาสุภาชิตที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย พร้อมกับความหมาย และที่มา โดยอาจเป็นสุภาชิตไทย หรือต่างประเทศก็ได้ และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ (ห้ามซ้ำกัน)

บทที่ 2 บุคคล ทรัพย์และทรัพย์สิน

บทที่ 2 บุคคล ทรัพย์และทรัพย์สิน

- บุคคล หมายถึง สิ่งซึ่งสามารถมีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย บุคคลตามกฎหมายแบ่งและพาณิชย์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้
- 1. **บุคคลธรรมดา** หมายถึง ผู้ซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย
- 2. **นิติบุคคล** หมายถึง กลุ่มบุคคลหรือองค์กรซึ่งกฎหมายได้บัญญัติไว้ให้เป็นบุคคลอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่บุคคลธรรมดา และมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

บุคคลธรรมดา

- บุคคลธรรมดา
- จะเริ่มมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายเมื่อบุคคลนั้นมีสภาพบุคคลแล้ว

สภาพบุคคล

- คือ สิ่งที่บ่งบอกถึงการเริ่มต้นสถานะของบุคคลธรรมดา ในอันที่จะมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย
- การเริ่มสภาพบุคคล
- มีหลักเกณฑ์ 2 ประการคือ
- 1. มีการคลอด
- 2. มีการอยู่รอดเป็นทารก

ในกรณีที่ไม่รู้วันเกิดของบุคคล (ม. 16)

- 1. กรณีไม่รู้วันเกิด แต่รู้เดือนเกิดปีเกิด ถือว่าเกิดวันที่ 1 ของเดือนนั้น
- 2. กรณีไม่รู้วันเดือนที่เกิด แต่รู้ปีเกิดถือว่าเกิดวันต้นปี ปฏิทิน

- ผู้ไร้ความสามารถ
- 1. ผู้เยาว์ บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- 2. คนไร้ความสามารถ บุคคลวิกลจริตที่ศาลสั่ง
- 3. คนเสมือนไร้ความสามารถ คือ
- บุคคลที่มีลักษณะดังนี้
- ก. กายพิการ
- ข. มีจิตพ่นเพื่อนไม่สมประกอบ
- ค. ประพฤติสุรุษสุร้ายเสเพลเป็นอาชญา
- ง. ติดสุรายาเมา
- จ. เหตุอื่นทำนองเดียวกับใน 4 ประการข้างต้น

- **การสิ้นสภาพบุคคล**
- มี 3 กรณี คือ
- 1. การตายตามธรรมชาติ
- 2. การตายโดยผลของกฎหมาย (สาบสูญ)
- 3. การตายทางการแพทย์
- (สมองตาย)

- **นิติบุคคล** คือ บุคคลตามกฎหมายที่สมมติขึ้นมามีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา นิติบุคคลจะมีขึ้นก็แต่ด้วยอาศัยอำนาจแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตลอดจนเมื่อกฎหมายอื่น ๆ บัญญัติไว้

- ประเภทของนิติบุคคล (มาตรา 65-77)
- นิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แก่ สมาคม มูลนิธิ ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนแล้ว บริษัทจำกัด ทบวง การเมือง กระทรวง ทบวง กรม วัฒนาอาราม
- นิติบุคคลตามกฎหมายอื่น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ บริษัทมหาชน จำกัด ฯลฯ

- สิทธิและหน้าที่ของนิติบุคคล
- 1.) สิทธิและหน้าที่ภายในของวัตถุประสงค์
หมายความว่า นิติบุคคลที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับ หรือ ตรา
สารจัดตั้งว่ามี วัตถุประสงค์เพื่อการใด กฎหมายจำกัดให้มี
สิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการนั้นเท่านั้น จะทำการอื่นใดนอก
ขอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ไม่ได้ เช่น สมาคมที่มี
วัตถุประสงค์เพื่อการกีฬาขอมไม่มีสิทธิที่จะดำเนินการ
เกี่ยวกับ การศาสนาหรือการเมือง เป็นต้น

- สิทธิและหน้าที่ของนิติบุคคล(ต่อ)
- 2.) สิทธิและหน้าที่ซึ่งว่าโดยสภาพจะพึงเป็นได้เฉพาะบุคคลธรรมดา เพราะนิติบุคคลไม่มีชีวิตไม่มีการเคลื่อนไหว จึงไม่สามารถมีสิทธิดังกล่าวได้ เช่น ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่อาจที่จะสมรสได้ เป็นต้น

- **การสิ้นสุดสภาพนิติบุคคล**
- 1. สิ้นสภาพไปตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อบังคับ เช่น นิติบุคคลก่อตั้งขึ้นมีกำหนด 3 ปี เมื่อครบกำหนดเป็นอันหมดสภาพไป
- 2. สิ้นสภาพไปโดยสมาชิกตกลงกัน เช่น ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เมื่อผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนตกลงเลิกกิจการ ห้างหุ้นส่วนนั้นก็ย่อมเลิกไป

การสิ้นสภาพนิติบุคคล(ต่อ)

- 3. สิ้นสภาพโดยผลของกฎหมายให้เลิก เช่น นิติบุคคลถูกฟ้องให้ล้มละลายและศาลตัดสินให้ล้มละลาย
- 4. สิ้นสภาพโดยคำสั่งศาลให้ยกเลิก เช่น นิติบุคคลทำผิดกฎหมายว่าด้วยความสงบเรียบร้อย หรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน และศาลให้มีคำสั่งให้เลิก การสิ้นสภาพนิติบุคคลทำให้สิทธิและหน้าที่ต่างๆ ของนิติบุคคลสิ้นไป แต่ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่ก็มี การโอนกันต่อไปตามตราสารจัดตั้งตามกฎหมาย

ตัวอย่างตราสารจัดตั้ง

ข้อมูลทั้งหมดที่นำมานำเสนอเป็นกรณีศึกษาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

ตราสาร
โรงเรียนโพลีเทคนิคพาณิชยกรรมกรุงเทพ

หมวดที่ 1

ชื่อ ประเภท ระดับการศึกษา

ข้อที่ 1 โรงเรียนนี้มีชื่อว่า โรงเรียนโพลีเทคนิคพาณิชยกรรมกรุงเทพ

เปิดสอนประเภท อาชีวศึกษา

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ข้อที่ 2 ตั้งอยู่เลขที่ 136/13 หมู่ที่ 17 แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา

กรุงเทพมหานคร 10170 โทรศัพท์ 02-8851794 , 02-4480917

โทรสาร 02-8851794

ข้อที่ 3 เครื่องหมายตราของโรงเรียน คือ กงจักรและเฟือง อักษรย่อว่า พทท.

ข้อที่ 4 บริเวณสถานที่ตั้งและอาคาร โรงเรียนปรากฏตามแผนผังดังเอกสารแนบท้ายตราสาร จัดตั้ง

โรงเรียน

หมวดที่ 2

วัตถุประสงค์

ข้อที่ 5 โรงเรียนโพลีเทคนิคพาณิชยกรรมกรุงเทพ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ นอกนอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ประเภทสามัญ อาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงการจัดการศึกษาในรูปแบบประเภทและระดับการศึกษาต่าง ๆ ตามที่โรงเรียนเอกชนสามารถจัดการศึกษาได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (2) เพื่อให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนให้แก่ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง บุคลากรของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการ โรงเรียนและชุมชน
- (3) เพื่อให้บริการด้านวิชาการและบริการอื่นแก่ผู้เรียน ครู บุคลากรของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการของโรงเรียน และชุมชน
- (4) เพื่อให้จัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ยากไร้และผู้ที่มีความสามารถพิเศษ
- (5) เพื่อให้บริการที่พักอาศัยแก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา

หมวดที่ 3

ทุนทรัพย์ ทรัพย์สิน และการได้มาซึ่งทรัพย์สิน

ข้อที่ 6 ทรัพย์สินของโรงเรียนในวาระเริ่มแรกประกอบด้วย

6.1 เงินสดจำนวน 1,775,011.25 บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นห้าพันสิบเอ็ดบาทยี่สิบห้าสตางค์)

6.2 ที่ดินที่ใช้ในการดำเนินงานกิจการโรงเรียนจำนวน 1 แปลง รวมเนื้อที่ดินที่ใช้ในการดำเนินงานกิจการของโรงเรียน 5 ไร่ 1 งาน 14 ตารางวา มูลค่า 42,000,000 บาท

6.2.1 ที่ดินแปลงที่ 1 โฉลกที่ดินเลขที่ 14798 เป็นที่เช่ากรรมสิทธิ์ของ นายสังเวียน แสงเงิน จำนวน 5 ไร่

1 งาน 14 ตารางวา พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน อาคารมีจำนวน 2 หลัง มูลค่า 33,804,000 ได้แก่

6.3.1 อาคาร คสล. จำนวน 6 ชั้น ใช้เป็นห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องพยาบาล ห้องพักครู โรงอาหาร อาคารพลศึกษา และรายการอื่นๆ

ห้องปฏิบัติการ

6.4 ทรัพย์สินที่ใช้ในการดำเนินกิจการ โรงเรียนจามบัญชีราชการทรัพย์สินแบบท้ายคราสรารวมราคาทรัพย์สินทั้งหมด 9,942,285 บาท (เก้าล้านเก้าแสนสองพันสองร้อยแปดสิบห้าบาทถ้วน)

ข้อที่ 7 โรงเรียนอาจได้มาซึ่งทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) เงินค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้เรียน
- (2) เงินอุดหนุนจากภาครัฐ
- (3) เงินค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น
- (4) เงินทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่โรงเรียน
- (5) ดอกผลและประโยชน์ที่เกิดจากทรัพย์สินของโรงเรียน
- (6) เงินจากการบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การขายอาหาร ค่ารถโรงเรียน ค่าขายเสื้อผ้า เครื่องใช้สำหรับนักเรียน การขายสิ่งพิมพ์ สื่อประกอบการเรียนการสอน การบริการด้านคอมพิวเตอร์ สหกรณ์ เป็นต้น
- (7) รายได้จากการจัดการอื่นๆ
- (8) เงินได้จากการบริการที่เกี่ยวข้องจากผู้ปกครองครูและบุคลากรในโรงเรียน
- (9) รายได้เนื่องจากการขายผลผลิตของโรงเรียน
- (10) รายได้เนื่องจากการบริหารทรัพย์สินในอนาคต

หมวดที่ 4

คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

ข้อ 8 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน มีจำนวน 7 คน ประกอบด้วย

- (1) ผู้รับใบอนุญาต
- (2) ผู้จัดการ
- (3) ผู้อำนวยการ
- (4) ผู้แทนครูในโรงเรียน

(5) ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียน

(6) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 คน

ในกรณีผู้รับใบอนุญาตเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้จัดการ หรือผู้อำนวยการ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่มขึ้น หนึ่งหรือสองคน แล้วแต่กรณี

ข้อ 9 กำหนดบุคคลที่จะเป็นประธานกรรมการบริหารโรงเรียน โดยการเลือกประธานกรรมการบริหารโรงเรียน อาจดำเนินการได้สองกรณี

- (1) ให้ผู้รับใบอนุญาตเลือกประธานกรรมการบริหารโรงเรียนและให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการ โดยระบุไว้ในตราสาร ให้ชัดเจน

หมวดที่ 5

คุณสมบัติ กรรมการสรรหา และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการบริหารโรงเรียน

ข้อ 10 คุณสมบัติทั่วไปของกรรมการบริหาร โรงเรียนตามข้อ 8 (4) (5) และ (6) มีดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์
- (3) มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของโรงเรียน
- (4) มีความประพฤติเรียบร้อยเป็นที่ยอมรับของสังคม
- (5) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ไม่เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้คุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (7) มีความตั้งใจเพื่อพัฒนากิจการของโรงเรียนและสามารถอุทิศเวลาในการประชุมคณะกรรมการบริหารได้

ข้อ 11 กรรมการบริหารตามข้อ 8 (4) ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง มีดังต่อไปนี้

- (1) เป็นครูในโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
- (2) มีความประพฤติเรียบร้อยไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย

ข้อ 12 กรรมการบริหารตามข้อ 8 (5) ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง มีดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

ข้อ 13 กรรมการบริหารตามข้อ 8 (6) ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง มีดังต่อไปนี้

คณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ดำเนินการต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาใหม่เข้ารับหน้าที่

หมวด 6

การประชุม และลงมติ

ข้อ 18 คณะกรรมการบริหาร โรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ข้อ 19 ประธานกรรมการบริหาร โรงเรียนมีหน้าที่ต้องจัดให้มีการดำเนินการประชุม โดยการประชุมต้องมีกรรมการมาร่วมประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 20 ให้ประธานกรรมการบริหารเป็นประธาน ในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ข้อ 21 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียงถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 22 การประชุมเพื่อลงมติพิเศษให้กระทำโดยมีกรรมการบริหาร โรงเรียนเข้าประชุมไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการที่เข้าประชุม

หมวด 7

อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

ข้อ 28 มติคณะกรรมการบริหาร โรงเรียนตามข้อที่ 27 (7) (10) (11) และ (12) จะกระทำได้อีกแต่ โดยการประชุมและมติพิเศษ

หมวดที่ 9

ระเบียบการของโรงเรียน

ข้อ 29 ระเบียบการเกี่ยวกับการรับสมัครเรียน

- (1) รับสมัครนักเรียนทั้งชายและหญิง
- (2) อายุอย่างต่ำตั้งแต่ 15 ปี
- (3) พื้นฐานความรู้จบการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ข้อที่ 30 หลักฐานการสมัคร

- (1) สำเนาบัตรประชาชน
- (2) สำเนาทะเบียนบ้าน
- (3) หลักฐานการเรียน
- (4) ภาพถ่ายนักเรียนขนาด 3 X 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป

ข้อที่ 31 การจำหน่ายนักเรียน

- (1) เมื่อเรียนจบหลักสูตร
- (2) เมื่อสมัคร ใจลาออก

ข้อที่ 32 เวลาเรียน

- (1) รอมเช้า ระหว่างเวลา 07.00 น. ถึงเวลา 13.50 น.
รอมบ่าย ระหว่างเวลา 14.20 น. ถึงเวลา 21.00 น.
- (2) ทำการสอนตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันเสาร์
- (3) พักกลางวันเวลา 10.30 ถึงเวลา 11.10 และเวลา 17.30 ถึงเวลา 18.20
- (4) ภาคเรียนที่ 1 เปิดตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม
ภาคเรียนที่ 2 เปิดเรียนตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน

ข้อกำหนดโรงเรียนว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียนที่ได้รับอนุญาตตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา)

หมวดที่ 10

การเลิกกิจการและภาวะบัญชี

ข้อที่ 35 การเลิกกิจการ โรงเรียนต้องยื่นคำขอล่างหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนสิ้นปี
การศึกษาและให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการและผู้จัดการ ส่งมอบหลักฐานและการวัดผลและ
ประเมินผลของโรงเรียนให้แก่ผู้อนุญาตเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ข้อ 36 ให้คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน หรือคณะกรรมการการควบคุมโรงเรียนแต่งตั้งผู้ชำระ
บัญชีเพื่อชำระบัญชีของโรงเรียน โดยอาจให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการเป็นผู้ชำระบัญชี เป็นผู้
ชำระเพื่อเลิกกิจการ โรงเรียน

ข้อ 37 การชำระบัญชีให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจด
ทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ 38 เมื่อชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว ททรัพย์สินที่เหลืออยู่ให้ตกแก่ผู้รับใบอนุญาต

หมวดที่ 11

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 39 การบริหารกิจการ โรงเรียนให้เป็นไปตามข้อบังคับของโรงเรียน

หมวดที่ 11

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 39 การบริหารกิจการ โรงเรียนให้เป็นไปตามข้อบังคับของโรงเรียน

ข้อ 40 การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามข้อบังคับของโรงเรียน

ข้อ 41 การบริหารจัดการพัสดุให้เป็นไปตามข้อบังคับ / ระเบียบของโรงเรียน

ข้อ 42 การร้องทุกข์ของครู นักเรียนและผู้ปกครองเป็นไปตามข้อบังคับ / ระเบียบของโรงเรียน

ข้อ 43 การรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยของบุคลากรให้เป็นไปตามข้อบังคับ / ระเบียบของ
โรงเรียน

ข้อ 44 การดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในตราสาร
นี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับ / ระเบียบของโรงเรียน

ลงชื่อ

(ดร. บังอร เบ็ญจจิกุล)

ผู้รับใบอนุญาต/ผู้อำนวยการจัดตั้งโรงเรียน โพลีเทคนิคพิชญ์กรุงเทพ

ผู้ทำตราสาร

นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ประกอบด้วย
- ทบวงการเมือง สมาคม มูลนิธิ ห้างหุ้นส่วนที่จด
ทะเบียนแล้วและบริษัทจำกัด

- **ทบวงการเมือง**

ทบวง การเมือง ได้แก่ กระทรวง ทบวง และกรม ซึ่งเป็นการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง แต่ส่วนราชการที่ต่ำกว่ากรม เช่น กอง แผนก เป็นต้น ไม่เป็นนิติบุคคล

- **จังหวัด**

เป็นการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนภูมิภาค จัดเป็นนิติบุคคล

- **องค์การบริหารส่วนตำบล**

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เป็นการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เหล่านี้เป็นนิติ

- **สมาคม**

สมาคม คือ องค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการกิจการใดกิจการหนึ่งที่มีได้หวังผลกำไร สมาคมต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนต่อหน้านายทะเบียน

- **มูลนิธิ**

มูลนิธิ คือ ทรัพย์สินที่ได้จัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการกุศล สาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษา หรือ เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น โดยมีได้มุ่งหาประโยชน์มาแบ่งปัน กันและได้จดทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนแล้ว

- **บริษัทจำกัด**

- บริษัท คือ ธุรกิจที่สร้างขึ้นด้วยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้น หุ้นละเท่ากัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบ จำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยัง ส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ บริษัทต้องจดทะเบียนเสมอ การดำเนินงานของบริษัทต้องอยู่ในกรอบของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย บริษัท

เก็บคะแนน 10 คะแนน

ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 5 กลุ่ม และออกมานำเสนองานในรูปแบบออนไลน์ (วันพุธที่ 24 สิงหาคม 2565) ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ทางเลือกการจดนิติบุคคล

กลุ่มที่ 2 Checklist การจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

กลุ่มที่ 3 ขั้นตอนการจดทะเบียนนิติบุคคล

กลุ่มที่ 4 เปรียบเทียบการจดนิติบุคคลระหว่างการจดเป็นบริษัท กับการจดเป็นห้างหุ้นส่วน (ข้อดีของแต่ละประเภท)

กลุ่มที่ 5 นำเสนอคู่มือการจดทะเบียนนิติบุคคล

หมายเหตุ : ให้นักศึกษาเลือกหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างชัดเจน

แจ้งนักศึกษาเรียนออนไลน์ในวันพุธที่ 10 และ 17 สิงหาคม 2565 (จากคลิปวิดีโอ)